

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2024/2025

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Techniki położnicze i przyjmowanie porodu
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Obstetric techniques and receiving of labour.
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki medyczne, Nauki o zdrowiu
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Mgr Aneta Ruszniak
---	--------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
zajęcia praktyczne	320	II,III,IV,V	II- 3 III-4
praktyki zawodowe	360	IV,V	IV-4 V-4 VI-9
			<u>24 ECTS</u>

I. Cele kształcenia dla przedmiotu

Nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów w zakresie:

- 1) sprawowania opieki i samodzielnego prowadzenia i przyjmowania porodu fizjologicznego (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) oraz porodu z położenia miednicowego, także z nacięciem i szyciem krocza;
- 2) monitorowanie płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywania stanów odbiegających od normy u matki i dziecka w okresie porodu i połogu;
- 3) podejmowania do czasu przybycia lekarza koniecznych działań w sytuacjach nagłych, w tym ręczne wydobywanie łożyska i ręczne zbadanie macicy;
- 4) sprawowanie opieki nad matką i noworodkiem, promowanie karmienia naturalnego, monitorowanie przebiegu okresu poporodowego oraz badania noworodka, a także podejmowania w sytuacjach nagłych wszelkich niezbędnych działań, w tym natychmiastowej reanimacji.

II. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej	DU1
U_02	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów	DU2
U_03	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych	DU3
U_04	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody	DU4
U_05	ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji	DU5
U_06	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury	DU6
U_07	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG	DU7
U_08	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej	DU8
U_09	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia	DU9
U_10	przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy	DU10
U_11	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej	DU11
U_12	rozpoznawać stany nagłe w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwczesnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie	DU12
U_13	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobywanie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym)	DU13
U_14	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny	DU14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic	KS1

	światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	
K_02	przestrzegania praw pacjenta	KS2
K_03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	KS3
K_04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	KS4
K_05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KS5
K_06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	KS6
K_07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	KS7

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zajęcia praktyczne

I rok

1. Zapoznanie z topografią i organizacją pracy na sali porodowej. Omówienia regulaminu i obowiązujących procedur.
2. Omówienie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej i zaleceń WHO w zakresie przygotowania kobiety do porodu.
3. Przyjęcie rodzącej na salę porodową- zadania położnej.
4. Ocena czynności serca płodu- osłuchiwanie, kardiokografia, elektrokardiografia płodowa (CSM-DU7)
5. Badanie położnicze zewnętrzne i wewnętrzne – ocena sytuacji położniczej (CSM-DU6)
6. Zadania położnej w opiece nad pacjentką w poszczególnych okresach porodu.
7. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego. Pozycje wertykalne (CSM-DU4)
8. Przygotowanie zestawu do porodu, szycia krocza i kontroli jamy macicy. Postępowanie ze sprzętem zgodnie z zasadami aseptyki i antyseptyki.
9. Rozpoznanie potrzeb bio- psycho- społecznych rodzącej i jej partnera.
10. Preindukcja i indukcja porodu.
11. Zakres działań położnej w przygotowaniu rodzącej do cięcia cesarskiego

II rok

1. Prowadzenie porodu oraz opieka poporodowa nad kobietą zarażoną wirusem HIV (CSM-DU11)
2. Prowadzenie porodu u kobiety chorej na chorobę zakaźną wywołaną wirusem cytomegalii, HBV, HCV oraz chorobami przenoszonymi drogą płciową.
3. Zasady postępowania okołoporodowego w chorobach serca – najczęstsze choroby serca,

klasyfikacja wydolności układu krążenia wg. NYHa.

4. Padaczka u kobiety rodzącej – opieka okołoporodowa i postępowanie.
5. Przebieg porodu w chorobach gruczołu tarczowego - opieka okołoporodowa i postępowanie.
6. Rozpoznanie zasady postępowania i opieka nad rodzącą z zespołem DIC.
7. Rozpoznanie, procedury postępowania i zagrożenia w powikłaniach okresu łożyskowego.
8. Metody ukończenia ciąży u kobiety chorej na nowotwór złośliwy szyjki macicy, jajnika – zadania położnej w opiece nad pacjentką oraz standard postępowania .
9. Metody ukończenia ciąży u kobiety chorej na nowotwór złośliwy gruczołu piersiowego – zadania położnej w opiece nad pacjentką oraz standard postępowania.
10. Przygotowanie do porodu oraz prowadzenie porodu drogami natury u kobiety z trombocytopenią- zadania położnej w opiece nad pacjentką oraz standard postępowania (CSM-DU11)
11. Opieka podczas porodu we wczesnym połogu nad pacjentką ze schizofrenią oraz stanami lękowymi

III rok

1. Opieka nad kobietą w ciąży obumarłej. Dokumentacja, procedury postępowania.
2. Mechanizm porodu w położeniach miednicowych płodu. Położenie skośne i poprzeczne. Obróty położnicze – zadania położnej (CSM-DU10)

Praktyki zawodowe

1. Opieka okołoporodowa w ujęciu transkulturowym.
2. Pobieranie krwi pępowinowej w celu bankowania komórek macierzystych.
3. Poród w przypadkach nieprawidłowej budowy miednicy – miednica płaska i ogólnie ścieśniona.
4. Opieka nad rodzącą w stanach nagłych - zator płynem owodniowym.
5. Poród drogami natury po cięciu cesarskim.
6. Identyfikacja czynników ryzyka wystąpienia powikłań okołoporodowych.
7. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem podczas porodu w przypadku współistnienia nadciśnienia indukowanego ciążą.
8. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem podczas porodu w przypadku współistnienia cukrzycy ciążowej.
9. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem podczas porodu w przypadku współistnienia konfliktu serologicznego.
10. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem podczas porodu w przypadku współistnienia cholestazy wewnątrzwątrobowej.
11. Opieka nad rodzącą i jej dzieckiem podczas porodu w przypadku współistnienia żylnej choroby zakrzepowo – zatorowej.
12. Postępowanie z rodzącą biorącą udział w katastrofie, wypadku komunikacyjnym.

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01- U_14	Zajęcia praktyczne, CSM Praktyki zawodowe Samokształcenie	realizacja zleconego zadania, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego	Indywidualne dzienniczki umiejętności, zaliczenia umiejętności według Check-list opracowanych dla każdej umiejętności/czynności/zabiegu
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01- K_07	Zajęcia praktyczne, CSM praktyki zawodowe	przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego; ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); samoocena (portfolio)	Indywidualne dzienniczki umiejętności

V. Kryteria oceny

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Zaliczenie zajęć praktycznych:

- 1) aktywna obecność na zajęciach (zgodnie z regulaminem)
- 2) pozytywna ocena umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych.

Zaliczenie praktyk zawodowych:

- 1) aktywna obecność na zajęciach (zgodnie z regulaminem)
- 2) pozytywna ocena umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych.

Zaliczenie testu

Za każdą prawidłową odpowiedź 1 pkt.

Kryteria oceny testu i skala ocen:

poniżej 60% - student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się - ocena niedostateczna

60 - 67% - student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym

68 - 74 % - student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dość dobrym

75 - 86% student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym

87 - 93% - student osiągnął efekty uczenia się w stopniu ponad dobrym

94 - 100 % student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym

Student, który nie uzyska 60% wymaganych do uzyskania zaliczenia musi ponownie napisać test.

Zaliczenie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

Kryteria oceny umiejętności praktycznych

		ZAKRES OCENY
--	--	--------------

KRYTERIA OGÓLNE	PUNKTY	Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Postawa
Sposób wykonania czynności	2	przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonania czynności	czynności wykonuje pewnie, energicznie	postępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel	działania wykonuje całkowicie samodzielnie	poprawny, samodzielny, skuteczny dobór treści	potrafi krytycznie ocenić i analizować swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową
	1	przestrzega zasad po ukierunkowaniu	czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	wymaga naprowadzenia, ukierunkowania w wyborze treści	ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz w identyfikacji z rolą zawodową
	0	nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje czynności	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu	wymaga stałego naprowadzania i przypomnienia w każdym działaniu	nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem	nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową

Źródło: Ciechaniewicz W.: Kształtowanie umiejętności praktycznych słuchaczy szkół pielęgniarstwa. CKPPiP, Warszawa 1994.

Zaliczenie umiejętności praktycznych od 7 pkt.

Punktacja/ocena:

12 - 11 punktów – bardzo dobra (5)

10 - 9 punktów – dobra (4)

8 - 7 punktów – dostateczna (3)

6 - 0 punktów – niedostateczna (2)

Kryteria oceny kompetencji społecznych ocena 360 stopni

Student może uzyskać za każdą kompetencję 0, 1, 2 lub 3 punkty.

Punktacja/kryteria

3 punkty – uzyskuje student, który zawsze przestrzega kompetencji społecznych

2 punkty – uzyskuje student, który często przestrzega kompetencji społecznych

1 punkt – uzyskuje student, który czasami przestrzega kompetencji społecznych

0 punktów – uzyskuje student, który nigdy nie przestrzega kompetencji społecznych

Kompetencje społeczne studenta oceniane są przez: nauczyciela, członków zespołu terapeutycznego, grupę studencką i samego studenta.

Jeśli student z jakiegokolwiek kompetencji społecznej uzyska 0 punktów, to otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Ocena opisowa kompetencji społecznych:

Student posiada wysoki poziom kompetencji społecznych, jeśli uzyska 94% i więcej punktów.

Student posiada średni poziom kompetencji społecznych, jeśli uzyska 93-75% punktów.

Student posiada niski poziom kompetencji społecznych, jeśli uzyska 74% i mniej punktów.

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	680
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	35

VII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Dudenhausen J. W., Pschyrembel W.: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021.
2. Iwanowicz-Palus G., Bień A.: Techniki położnicze i prowadzenie porodu. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2022
Literatura uzupełniająca
1. Bręborowicz G. (red.): Położnictwo i ginekologia. <i>Tom I. Położnictwo</i> . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.